

İSTANBUL'DAKİ KONYA YURTLARI VE KAZIM ŞENALP

AHMET İYİOLDU

1960'ların üniversitelileri, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin doğurduğu çeşitli zorluklar altında yüksek tahsillerini devam ettiriyorlardı. Darbe ile demokratik parlamenter rejim yara almış, Demokrat Partililer büyük haksızlık ve sıkıntılara maruz kalmışlar, Yassıada'da kurulan Darbe Mahkemesi'nin birçok mahkûmiyet kararı sonucu cezaevleri dolmuş, bir Başbakan ve iki Bakan idam edilmişlerdi! Ülkedeki kaos ortamından Üniversiteler de nasibini almış, Darbe destekçisi hocalardan cesaret alan sol militanlar yaptıkları eylemlerle sık sık eğitim-öğretim hakkını engelliyorlar, tartışmalara ve kavgalara sebep oluyorlardı.

Bizler de 17-18 yaşlarında aile ocağından ayrılıp İstanbul'a okumaya gelmiş Anadolu çocukları olarak sığındığımız öğrenci yurtlarında hem derslerimize çalışıyor hem de sokaklarda, amfilerde olanı biteni anlayıp, değerlendirmeye çalışıyorduk. Kaldığımız yurtlar, ortaokul-liseden beri beraber olduğumuz arkadaşlarla rahat edebildiğimiz, huzur bulduğumuz mekânlardı. Örneğin Devletin Site Öğrenci Yurdu'nda gençler arasında Üniversitedeki gibi kavgalara varan mücadeleler ve tartışmalar yaşanırken bizim Konya Öğrenci Yurdumuzda dışarıya nazaran sakin ve güvenli bir yaşamımız vardı. Fakültelerde

mecbur bırakıldığımız mücadele yurdumuza taşınmıyor, dışarıda kalıyordu. Bu huzur ortamını sağlayan Konya Yüksek Öğrenim Yaptırma Derneği'nin dirayetli ve disiplinli yönetimiydi. Birçok vilâyetin yokken iki tane Konya Yurdu vardı. Yurtlarda yer bulamayıp kiralık evlerde kalan arkadaşlarımız, mezuniyetler sebebiyle boşalmalar oldukça, sırası geldikçe bu iki yurda yerleşiyordu.

Konya ve ilçelerinden gelen yüksek tahsil gençliğine hizmet veren yurtlardan biri Beyazıt Soğanağa'daki Konya Yurdu idi. İstanbul'a gelenler önce burada kalıyor, ilerleyen yıllarda Aksaray'daki Konya Yurdu'na geçip, oradan mezun olup gidiyorlardı. Konya gençliği her iki yurtda da kalmış oluyordu. Biri eski Paşa Konağı olan Soğanağa yurdumuz fazla konforlu değildi ama İstanbul Üniversitesi'ne, zaman zaman uğradığımız mekânlardan olan Marmara Kıraathanesi'ne, Koska Kahvesi'ne, MTTB ve Milliyetçiler Derneği'ne yakınlığı sebebiyle tercih ediliyordu. 60-70 kadar öğrenciyi barındıran bu konakta ranzalar kurulu odalarda kalıyorduk. Banyo ve tuvaleti müşterek kullanıyorduk. Kütüphane dediğimiz büyükçe salonun tavan ve duvar süslemeleri ecdadın ince zevkini yansıtıyordu. Odalarda sohbet, muhabbet

derken, kışın soba ile ısıtılan kütüphaneye doluşur, sessizlik içinde ders çalışırdık.

Yurdun tarihi kapısından girince küçük bir avluyu takiben üç katlı konağa serpiştirilmiş odalar bulunuyordu. 4-6-8 kişilik odalarda kıdem esasına göre yerleştiriliyorduk.

Yurdun tam karşısında Milli Mücadele'nin Halide Onbaşı'sı edebiyatçı, yazar Halide Edip Adıvar'ın tek katlı küçük villası vardı. Halide Hanım, geçmişte Edebiyat Fakültesi'nde öğretim üyeliği de yaptığı için işine çok yakın olan bu mekânı edinmişti demek ki. Halide Edip Adıvar'ın ihtiyarlık günleriydi, yardımcısı genç bir hanım tarafından hava almak üzere çıkarıldığı villanın balkonunda oturduğu sandalyeden etrafı seyredirdi. Biz utangaç delikanlılar da ziyaretine gidip elini öpmekten çekinir, sadece bakışırdık!

Bu yurdumuz 1962'nin sonunda kapandı, zaman içinde satılıp, tadilatla modern bir yapıya dönüştürülüp İstanbul'da 5 yıldızlı bir otelin Beyazıt birimi olarak kullanılmaya başlandı.

1963-1964 öğrenim yılında Cerrahpaşa'daki bir yeni bina Konya Yurdu olarak kiralandı. Bu yurt daha büyüktü. 6-8-10 kişilik odalarda toplamda 120 öğrenciyi barındırıyordu. Kaloriferliydi, her katta banyo, tuvaletler vardı. Yine huzurlu ve sıcak bir yuvadaydık ancak ulaşım bakımından biraz sapa bir yerdeydi, tıp fakültesi öğrencileri dışındakiler okullarına otobüs, dolmuş ve yaya gidip geliyorlardı.

İstanbul'un unutulmayan 1963 kışını bu yurttan geçirdik. Şehri esir alan kar, buz, soğuk sebebiyle zorlu günler yaşıyorduk. Fuel oil donmuş, kaloriferler çalışmamıştı,

sular kesilmişti ve ulaşım neredeyse imkânsızdı. Sokaklarda, çatılarda kar ve buzlar günlerce erimemiş, yollar yürünmez hale gelmişti. Zaruret olmadıkça okula gitmiyor, civardaki kahvehanelerde ısınarak vakit geçiriyorduk. Akşamları da ranzaları birleştirip, alt katta bütün yorgan ve battaniyeleri üstümüze örtterek sekiz kişi ayaklar-başlar karşılıklı olarak yatıyorduk. Uyuyabilirsen uyu! Çok şükür pek hastalanmamıştık.

Üniversitelerdeki son iki yılımızı eskiden beri kıdem esasına göre öğrenci kabul eden Aksaray Nişanca'daki Konya Yurdu'nda geçirdikten sonra tahsil hayatımızı tamamlayıp yurttan ayrıldık. Konya İl Özel İdaresi tarafından satın alınarak Konya gençliğinin hizmetine sunulan bu yurt oldukça iyi şartlarda ve merkezi bir konumdaydı. Yemekhanesi, 2-4-6 kişilik ranzalı, ranzasız odaları, kütüphanesi ve genişçe bir terası vardı. Her katta yine müştereken kullanılan banyo ve tuvaletler bulunuyordu. Mayıs-Haziran aylarında yıl sonu sınavları için sabahlara kadar sıkı bir şekilde ders çalışırken yakınıımızdaki Yenikapı Çakıl ve Gar Gazinolarındaki assolistleri dinlemek üzere gece yarısında topluca terasa çıkardık. İstanbul o yıllarda 1,5 milyon nüfuslu ve gürültüsüz bir şehirdi. Her gece Çakıl'da okuyan Hamiyet Yüceses'den meşhur Makber'i dinler, keyifle ve yeni bir motivasyonla kütüphaneye iner, ders başı yapardık. Bu yurt da zamanla el değiştirdi, şimdilerde Otel olarak hizmet veriyor.

Bütün bu yurtların sevk ve idaresini "Konya Yüksek Öğrenim Yaptırma Derneği" yapıyordu. Yurt müdürümüz Karamanlı

*Yaz tatilinde bisikletle
Konya turu yapan
üniversiteliler,
Meram Çayı başında
dinleniyorlar. Soldan
sağa; Selami Subaşı,
Hasan Yekrek,
Mustafa Duransoy,
Ahmet İyioldu,
Hidayet İlimler.*

Ahmet amca tecrübeli ve disiplinli bir insandı, yurtlarda iâşe, ibate ve şair işleri başarıyla yürütürdü. Yurtlarımızda herhangi bir tatsız olaya izin verilmezdi. İstanbul'daki Konyalı büyüklerimiz, iş adamları, üniversitedeki hemşeri hocalarımız bu derneğin Yönetim kurullarını oluştururdu. Yönetim kurullarında öğrenci temsilcisi olarak bizden de iki kişi bulunurdu. Bu derneğin başkanlığı için İhsan Hınçer ve Kazım Şenalp aday olurlardı. İhsan bey, folklor ve halk kültürü alanında ilgileri ve çalışmaları olan birisiydi. Kazım Şenalp büyüğümüz ise Orman Bakanlığı başmüfettişiydi. Kazım Bey, yıllarca Konya gençliğine hasbî hizmetlerde bulunmuş, rehberlik etmiş, hayırlı bir insandı. Onun başkanlığı döneminde 1964-1966 arasında

İlgınlı Haydar Cengiz (İktisat Fakültesi) ile ben (Hukuk Fakültesi) öğrenci temsilcileri olarak seçilip Yönetim Kurulu'nda görev almıştık. Yönetim Kurulumuzda Prof. Dr. Cihat Abacıoğlu, Prof. Dr. Nazif Bağrıaçık, iş adamı Haydar Kütük ve Ahmet Katırcıoğlu'nu hatırlıyorum. Kazım Şenalp, çok gayretli ve işbilir bir büyüğümüzdü. Yapacağı işleri planlar, çevresini ve biz öğrencileri bile seferber ederek sonuca ulaşırdı. Derneğe gelir temin etmek üzere "Mevlânâ Takvimi" adıyla duvar takvimi yaptırır 40-50 bin takvimin, firmalara, şahıslara her yıl satışını sağlardı. Keza senede bir Taksim Gazinosu'nda "Konyalılar Gecesi" tertip eder, İstanbul'da yaşayan Konyalı ailelerin katılımını sağlar, onların hem hoşça vakit geçirmelerini

1963 kışında
İstanbul
Üniversitesi merkez
kampüsünde Konyalı
gençler. Soldan
sağa Halit Kasa
(Orman Fakültesi
Prof. Dr.), Babadır
Çağırğan (Merhum
ekonomist), Hamdi
Özcan (Merhum
ekonomist), Mustafa
Duransoy (Fen
Fakültesi sanayici),
M. Ali Büyüktokatlı
(Ekonomist), Hasan
Yekrek (Orman
Fakültesi), Hidayet
İlimler (Eczacı),
Turban Çağırğan
(İTÜ Makina
Müh.), Ahmet
İyioldu (Hukuk
Fakültesi)

hem de derneğe yardımlarını temin ederdi. Bu gecelerden birinde biz öğrencilerde kuyumcu ağabeyimiz Necati Elidüzgün yönetiminde bir koro kurmuştuk. Konya'dan özel olarak Ahmet Özdemir'i (Kör Ahmet) getirtmiş, bir hafta kadar Konya Yurdu'nda misafir etmiştik; Konya türküleri okumuş taklitler yapmış Konyalıların beğenisini kazanmıştı.

Kazım amca, Vizyon sahibi bir kişiydi. Her geçen gün sayıları artmakta olan Konya gençliğinin rahatça barınabileceği yeni ve modern bir yurt binası yaptırmak

için çok gayret etti. Daha önceki yıllarda alınmış olan Feriköy'deki arsa üzerine bina inşa etmek için Belediye, Konya Valiliği, İstanbul'daki iş adamları, Sultanhamam'daki kumaş tüccarları (Topbaşlar, Eröğütler, vs.) nezdindeki girişimleri neticesinde 1966 yılında 600 kişilik Konya Yurdu'nu yaptırdı. Temel atımından, inşaatının bitimine kadar Yönetim Kurulu'ndaki görevimiz sebebiyle başta Kazım Şenalp olmak üzere herkesin gayretine şahit olduk. Allah (c.c.) onlardan ebeden razı olsun. Mezun olduğum için ben bu yurttan hiç kalamadım. O yıllarda çalıştığım "Bab-ı Âlide Sabah" gazetesinde Kazım amca ile bir röportaj yaparak bu çabayı kamuoyuna da duyurmuştuk. 12 Eylül 1980 askeri darbesi, bu yurda el koyduysa da uzun hukuk mücadelelerinden sonra 1990'larda yurdun mülkiyeti tekrar aslı sahibi olan Konya Yüksek Öğretim Yaptırma Derneği'ne verildi. Kazım bey, bu Derneğe "Kamu Yararına" statüsü de kazandırmıştı ki o yıllarda büyük başarıydı. Kazım Şenalp büyüğümüz emekli olunca da boş durmayıp, İstanbul Bahçelievler'deki Mevlâna Ortaokulu'nun yapılıp, eğitim-öğretime açılmasını sağlamıştır. Uzun yaşamış, 90 yaşın üzerinde hayata veda etmiştir. Nur içinde yatsın, sadaka-i cariyesi devam ediyor.

60 yıl öncesinin İstanbul'undan 20 milyonluk bir megakente dönüşen bugün İstanbul'unda üniversiteler, öğrenciler inanılmaz derecede çoğaldı, ihtiyaçlar arttı. Bu cümleden olarak Konyalı kız öğrenciler için de bir yurt inşa edilmesi yerinde bir hayır olacaktır. Himmet ehline duyurulur.